

**22 februari  
2018**



**Onderzoek:**

**'Tabaksindustrie'**



---

### **Over het EenVandaag Opiniepanel**

*Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.*



## **Aangifte tegen tabaksindustrie**

**22 februari 2018**

### **Over dit onderzoek**

Aan het onderzoek, gehouden van 19 tot en met 21 februari, deden 29.641 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Rozemarijn Lubbe:

[rozemarijn.lubbe@eenvandaag.nl](mailto:rozemarijn.lubbe@eenvandaag.nl).

# 1. Samenvatting

## Rokers zelf verantwoordelijk

**Vandaag maakt het Openbaar Ministerie bekend of het een strafzaak begint tegen de tabaksindustrie. Volgens advocate Bénédicte Ficq is het de schuld van de tabaksindustrie is als iemand ziek wordt en vroegtijdig overlijdt door roken. Daarom deed ze in 2016 aangifte tegen vier tabaksfabrikanten. Voor de stelling van Ficq is weinig draagvlak: tweederde (68%) vindt vooral de roker zelf schuldig. Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder bijna 30.000 leden van het Opiniepanel. Een op de vijf (20%) deelnemers vindt de tabaksindustrie hoofdverantwoordelijk.**

Ook een meerderheid (56%) van de mensen die zelf roken, vindt het vooral hun eigen verantwoordelijkheid, en niet die van de tabaksindustrie.

Veel mensen wijzen erop dat het al jarenlang bekend is dat roken verslavend en ongezond is. *'Natuurlijk willen mensen niet verslaafd raken maar ze weten heel goed dat dat kan gebeuren. Desondanks beginnen mensen vrijwillig met roken, dat is dus eigen verantwoordelijkheid'* aldus een panellid. Ook maken veel mensen een vergelijking met alcohol, ongezond voedsel en uitlaatgassen: *'Andere industrieën klagen we ook niet aan, beetje hypocriet om dat alleen bij de tabaksfabrikanten te doen. Kunnen we alles wel verbieden'*

Volgens advocate Ficq kunnen jongeren die beginnen met roken de gevolgen van hun handelen nog onvoldoende overzien, en heeft de tabaksindustrie verantwoordelijkheid omdat het die jongeren verslaafd maakt aan roken. Maar ook als het gaat om kinderen jonger dan 18 jaar die beginnen met roken, vinden vier op de tien (41%) de roker vooral zelf verantwoordelijk voor hun verslaving. Een kwart (26%) vindt dat vooral de ouders verantwoordelijk zijn, een kwart (23%) vindt dat de tabaksindustrie schuld heeft.

### **Algeheel verbod?**

De indieners van de aangifte willen dat er in Nederland een totaalverbod op roken komt. De grootste groep (51%) ziet dat niet zitten. Zij vinden het vooral betutteling, en vinden het niet de taak van de overheid om roken te verbieden. Vier op de tien (41%) deelnemers vinden dat roken helemaal moet worden verboden.

## 2. Uitslagen

### **Strafzaak**

In 2016 deed advocate Bénédicte Ficq namens ruim duizend kankerpatiënten, COPD-patiënten en rookverslaafden aangifte tegen vier tabaksfabrikanten. In de aangifte beschuldigt Ficq de tabaksfabrikanten van poging tot doodslag, opzettelijke benadeling van de gezondheid van anderen en het verslaafd maken aan een kankerverwekkend product. Het is de schuld van de tabaksindustrie als iemand ziek wordt en vroegtijdig overlijdt door roken, vindt de advocate. Inmiddels hebben tientallen organisaties zich achter de aangifte geschaard, onder andere ziekenhuizen en tandartsen. Het doel van de strafzaak is om roken in Nederland uiteindelijk helemaal te verbieden.

Donderdag maakt het Openbaar Ministerie bekend of het een strafzaak begint tegen de tabaksfabrikanten.

### **Wanneer iemand ziek wordt door te roken en vroegtijdig overlijdt, wiens schuld is dat dan volgens u vooral?**

Vooraf van de roker zelf:	68%
Vooraf van de tabaksindustrie:	20%
Weet niet / geen mening:	13%

*Mensen die regelmatig roken:*

### **Wanneer iemand ziek wordt door te roken en vroegtijdig overlijdt, wiens schuld is dat dan volgens u vooral?**

Vooraf van de roker zelf:	56%
Vooraf van de tabaksindustrie:	19%
Weet niet / geen mening:	25%

### **Als iemand onder de 18 jaar verslaafd raakt aan roken, wiens schuld vindt u dat dan vooral?**

De schuld van de roker:	41%
De schuld van de tabaksfabrikant:	23%
De schuld van de ouders:	26%
Weet niet / geen mening:	10%

De indieners van de aangifte zijn niet uit op geld, maar ze willen dat er in Nederland een totaalverbod op roken komt. Het uiteindelijke doel is te voorkomen dat kinderen en anderen ooit nog beginnen met roken.

Tegenstanders vinden het helemaal verbieden van roken te ver gaan. Ze vinden dat het een vrije keuze moet blijven van volwassenen om wel of niet te roken. Ook noemen ze het 'betuttelend', ze vinden het geen taak van de overheid om zich hiermee bezig te houden.

**'Er moet een totaalverbod op roken in Nederland komen.'**

Mee eens:	34%
Mee oneens:	61%
Weet niet / geen mening:	5%



Opiniepanel